

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudce Mgr. Marka Zimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobce: **M.S.**
bytem X
zastoupený advokátkou JUDr. Bc. Marcelou Oškrdovou
sídlem Národní 416/37, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 25. 10. 2023, č. j. MV-155034-2/SO-2023

takto:

- I. Rozhodnutí ministra vnitra ze dne 25. 10. 2023, čj. MV-155034-2/SO-2023, se ruší a věc se mu vrací k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 9 800 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám žalobcovy advokátky, JUDr. Bc. Marcely Oškrdové.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce požádal Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „povinný subjekt“) o poskytnutí informace vedené pod čj. V211-36/2017-OAM podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“).
2. Povinný subjekt prvostupňovým rozhodnutím ze dne 24. 8. 2023, čj. MV-141597-2/OAM-2023, žádost odmítl s odkazem na § 7 informačního zákona. V odůvodnění uvedl, že

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

požadované informace byly utajeny v souladu se zákonem, je naplněna materiální podmínka ve smyslu povahy utajovaných informací a jejich vyzrazení bude pro zájmy České republiky nevýhodné. Jako původce informace sdělil, že důvody pro utajení odpovídají stanovenému stupni utajení a stále trvají.

3. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce rozklad, který ministr žalovaného napadeným rozhodnutím zamítl. Žalobce namítal nezákonnost rozhodnutí s ohledem na to, že požadovaná informace nesplňuje materiální podmínku pro utajení. Odkázal na judikaturní závěry, že se v případě požadované informace jedná pouze o obecně známé skutečnosti a v takovém případě není možné, aby uvedení informací mělo za následek prozrazení utajovaných informací.
4. Ministr žalovaného označil postup žalovaného za zákonný, požadované informace byly označeny za utajované v souladu se zákonem a žalobce neprokázal, že je osobou způsobilou s takovými informacemi nakládat. K judikatuře uvedl, že se týká řízení ve věci vydání zaměstnanecké karty a její závěry nelze aplikovat na řízení vedené podle informačního zákona. Splnění podmínek utajení nebylo v uvedených případech předmětem rozhodování, a proto judikaturní závěry nejsou relevantní.

II. Obsah žaloby

5. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné a nezákonné a požaduje jeho zrušení.
6. Žalovaný nedostatečně odůvodnil odmítnutí poskytnutí informace s odkazem na § 7 informačního zákona. Posouzení, zda je informace utajená či nikoliv, je možné jen z hlediska § 2 písm. a) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti (dále jen „zákon č. 412/2005 Sb.“), který vyžaduje splnění materiálních podmínek.
7. Podle žalobce měl žalovaný uvést dostatečně konkrétně a přezkoumatelně, proč jsou splněny materiální podmínky utajení informací, pouhá parafráze zákonného ustanovení není dostačující, což vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále také „NSS“) čj. 3 As 100/2021-41.
8. Požadovaná informace podle žalobce nesplňuje materiální podmínky pro utajení. K tomu odkazuje na rozsudky NSS čj. 8 Azs 235/2021-55 a čj. 8 Azs 278/2021-52 a dále na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2116/21. Tato rozhodnutí jsou k věci žalobce přílehlavá, jelikož se týkají podstaty označení informace za utajovanou podle zákona č. 412/2005 Sb. stejně jako v případě odmítnutí poskytnutí požadované informace.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Námitky žalobce o nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro údajně nedostatečné odůvodnění neobstojí při srovnání napadeného rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. V podrobnostech odkázal na napadená rozhodnutí.
10. Již v prvostupňovém rozhodnutí bylo konkrétně uvedeno, že požadovaná informace je v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb. označena za utajovanou stupně utajení „Vyhrazené“. Poskytnutím požadovaných utajovaných informací obsažených v žádosti by byl zmařen záměr utajení. V případě materiálu stupně utajení „Vyhrazené“ povinný subjekt, jako původce informace vysvětlil, že naplnění materiální podmínky je splněno, a to ve smyslu

povahy utajovaných informací v něm obsažených. Vyzrazením utajovaných informací obsažených ve zmíněném vyhrazeném materiálu by byl naplněn § 3 odst. 5 zákona č. 412/2005 Sb., tj. bylo by nevýhodné pro zájmy České republiky. Zároveň povinný subjekt odůvodnil, že důvody pro utajení informace odpovídají stanovenému stupni utajení a důvody pro utajení informace nadále trvají, a dále že v daném případě nebude aplikován postup podle § 22 odst. 4 zákona č. 412/2005 Sb. Z tohoto důvodu jsou i nadále informacemi utajenými, byly hodnoceny standardním způsobem v souladu s platnými právními předpisy, zejména v souladu s § 22 odst. 5 citovaného zákona.

11. K judikatuře, na kterou žalobce odkazuje, je uvedeno již v napadeném rozhodnutí, že uvedené rozsudky se týkají např. řízení ve věci vydání zaměstnanecké karty, a ve svém odůvodnění se vyjadřují k obsahu konkrétních utajovaných informací.

IV. Posouzení věci soudem

12. Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání, s čímž žalobce a žalovaný souhlasili konkludentně [§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
13. Žalobu podala včas osoba k tomu oprávněná.
14. Žaloba je důvodná.
15. Při rozhodování soud vycházel zejména z následující právní úpravy.
16. Podle § 7 informačního zákona *je-li požadovaná informace v souladu s právními předpisy označena za utajovanou informaci, k níž žadatel nemá oprávněný přístup, povinný subjekt ji neposkytne. Povinný subjekt neposkytne rovněž osobní údaje o osobě, která je držitelem osvědčení fyzické osoby pro přístup k utajovaným informacím pro stupeň utajení Přísně tajné a Tajné, pokud by to mohlo ohrozit ochranu utajovaných informací.*
17. Podle § 2 písm. a) zákona č. 412/2005 Sb. *pro účely tohoto zákona se rozumí utajovanou informací informace v jakémkoliv podobě zaznamenaná na jakémkoliv nosiči označená v souladu s tímto zákonem, jejíž vyzrazení nebo zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodné, a která je uvedena v seznamu utajovaných informací (§ 139).*
18. Podle § 22 odst. 4 zákona č. 412/2005 Sb. *stupeň utajení původce neprodleně zruší nebo změní po zjištění, že pominul důvod pro utajení informace, důvody pro utajení neodpovídají stanovenému stupni utajení nebo byl-li stupeň utajení stanoven neoprávněně, a na utajované informaci toto zrušení nebo změnu jejího stupně utajení vyznačí.*
19. Podle § 22 odst. 5 zákona č. 412/2005 Sb. *původce je povinen prověřit, zda důvod pro utajení informace trvá, a to nejméně jednou za pět let ode dne jejího vzniku.*
20. Soud se nejprve zabýval žalobcovou námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, přičemž dospěl k závěru, že tato námitka je důvodná.
21. Mezi stranami není sporné, že je žalovaný povinným subjektem podle informačního zákona a zároveň původcem požadované informace. Sporné je, zda požadované informace

splňují materiální podmínky utajení, resp. to, zda se žalovaný a jeho ministr s tímto faktem přezkoumatelně vypořádali.

22. Z judikatury i odborné literatury vyplývá, že při odmítnutí žádosti podle § 15 ve spojení s § 7 informačního zákona se musí povinný subjekt přezkoumatelným způsobem vypořádat s důvody odmítnutí žádosti a objasnit, proč požadovaná informace naplňuje formální i materiální podmínky zákonem předpokládaného utajení (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 1. 2023, čj. 10 As 241/2021-26, bod 14; Furek, A., Rothanzl, L., Jirovec, T.: *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 371-378).
23. Předpokladem pro naplnění formální stránky utajované informace je 1. její zaznamenání na jakémkoliv nosiči, 2. její označení za utajovanou a 3. její uvedení na seznamu obsaženém v nařízení vlády. Materiální stránka pak spočívá i v jen potenciálním riziku, že by její vyzrazení či zneužití mohlo způsobit újmu zájmu České republiky nebo pro něj bylo nevýhodné (§ 2 písm. a) zákona č. 412/2005 Sb.).
24. Pouhé uvedení, že požadovaná informace splňuje formální i materiální podmínky utajení a důvody jejího utajení stále trvají, nelze považovat za přezkoumatelné důvody pro odmítnutí žádosti podle informačního zákona. Soud se neztotožňuje s žalovým, že ze spisového materiálu vyplývá, že žalobce požaduje informace, které jsou v souladu se zákonem klasifikovány jako utajené. Ze spisového materiálu, napadeného rozhodnutí ani prvostupňového rozhodnutí ani nevyplývá, v jaké příloze a pod jakou položkou nařízení vlády č. 522/2005 Sb., kterým se stanoví seznam utajovaných informací, je informace zařazena.
25. Specifikace dokumentu, který je utajovanou informací, je nezbytná i proto, že v případě napadení rozhodnutí žalobou ve správním soudnictví musí mít soud možnost přezkoumat, zda se skutečně jedná o utajovanou informaci a uvážit o důvodech v odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí. Z něj musí být byt v obecné rovině zřejmé, že požadovaná informace svým obsahem fakticky odpovídá položce nařízení vlády, pod kterou byla podřazena, a v čem spočívá riziko možného ohrožení zájmu (srov. rozsudky zdejšího soudu ze dne 16. 9. 2009, čj. 5 Ca 184/2008-38, a ze dne 28. 2. 2014, čj. 7 A 140/2010-45).
26. Ze správního spisu i z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že úvahy o naplnění nejen materiálních znaků utajované informace chybí. Nelze považovat za dostatečné pouhé konstatování, že je požadovaná informace utajena v souladu se zákonem. Soud si je vědom, že odůvodněním nemůže být zmařen účel samotného utajení, nicméně z odůvodnění žalovaného nelze dovodit ani v obecné rovině charakter materiálů a jejich vliv na zájmy České republiky. Jak k tomu v podobné situaci uvedl NSS: „je-li žalovaný původcem informace, je v rámci řízení podle informačního zákona povinen znovu posoudit, zda požadovaná informace splňuje všechny znaky pro utajení a v závislosti na výsledku pak informaci buď poskytne, anebo neposkytne s odůvodněním, proč je vedle formálních znaků naplněn i ten materiální“ (rozsudek NSS z 20. 7. 2023, čj. 3 As 100/2021-41, bod 23). Těmto požadavkům však správní orgány nedostály.
27. Z napadeného rozhodnutí není zřejmé, že by se povinný subjekt či ministr zabývali tím, zda důvody utajení stále trvají. Vzhledem k tomu, že požadované informace vznikly roku 2017, měl žalovaný, jakožto původce informace, povinnost přezkoumat, zda důvody utajení stále trvají (§ 22 odst. 5 zákona č. 412/2005 Sb.). V odůvodnění napadeného rozhodnutí se tímto ministr žalovaného nezabýval, pouze v prvostupňovém rozhodnutí

povinný subjekt obecně uvedl, že jsou důvody utajení stále dány, nicméně není zřejmé, z čeho povinný subjekt vycházel, zda se opíral např. o stanovisko povinného subjektu z roku 2022, kdy měl být důvod utajení informace prověřen či vycházel z jiných podkladů. Takové odůvodnění není dostatečné.

28. Byť je konstantě judikováno, že v soudním řízení lze zásadně provádět dokazování i ohledně obsahu utajovaných skutečností (např. rozsudek NSS ze dne 25. 11. 2011, čj. 7 As 31/2011-101), není v posuzované věci takový postup na místě, neboť soud došel k závěru, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
29. Ostatními námitkami žalobce se soud nezabýval, neboť by tak činil předčasně.

V. Závěr a náklady řízení

30. Soud z uvedených důvodů shledal žalobu důvodnou, a proto napadené rozhodnutí zrušil bez jednání postupem dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Dle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud zároveň vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. V něm jsou správní orgány vázány právním názorem, které soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku dle § 78 odst. 5 s. ř. s.
31. Soud nepostupoval podle § 78 odst. 3 s. ř. s., neboť vady může odstranit ministr žalovaného v novém rozkladovém řízení. Stejně tak soud nenařídil žalovanému podle § 16 odst. 6 informačního zákona, aby žalobci poskytl požadované informace. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, a tedy nelze zjistit, zda povinný subjekt měl informace poskytnout či nikoliv (srov. rozsudek NSS z 31. 7. 2006, čj. A 2/2003-73, č. 1469/2008 Sb. NSS, a již citovaný rozsudek NSS čj. 1 As 8/2010-65, bod 20).
32. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobci, který byl ve věci plně úspěšný, přiznal právo na jejich náhradu.
33. Žalobcovy náklady sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a odměny za zastupování advokátkou. Ta ve věci učinila dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby), za které jí náleží částka 3 100 Kč/úkon [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu]. Zástupkyni dále náleží náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč/úkon. Celkem náleží žalobci na náhradě nákladů řízení částka ve výši 9 800 Kč.
34. Lhůta k platbě náhrady nákladů řízení je stanovena podle § 160 odst. 1 v části věty za středníkem zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, místo plnění podle § 149 odst. 1 o. s. ř.; oboje ve spojení s § 64 s. ř. s

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 25. června 2024

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu